

de Roomsch-Katholieke partij. Maar deze zienswijze past toch slecht in de algemeene gedragslijn, door de overheid bij de geschillen gevolgd. Alle resolutiën in de jaren tusschen 1702 en 1730 door de Staten van Holland genomen in zake de bestaande geschillen gaan minstens uit van de gedachte, dat een eenmaal in een statie gevestigde priester de wettige zielzorg in de kerk uitoefent, en zeker was het na het bekende plakkaat van 21 September 1730 niet twijfelachtig, of hij, die zijn zending had – zooals de term luidde – van de „op hier te lande gebruikelijke wijze verkozen overheid”, d. i. van den Oud-Katholieken aartsbisschop, was wettig priester in een statie. In het gegeven geval hadden burgemeesteren van Delft een waarlijk al te grove inbreuk gemaakt op de plakkaaten, als zij Van Biesbrouck, die door Barchman Wuytiers was gezonden, uit de kerk verdreven hadden. Wij moeten het dus als onvermijdelijk aanvaarden, dat Van Biesbrouck's partij bleef in het bezit der kerk. En over de houding van burgemeesteren bij de verdere afwikkeling kan moeilijk kwaad gezegd worden. Als de Oud-Katholieken in strijd met hun bevel de Roomsch-Katholieken den bouw van de tweede sakristie willen beletten, gelasten de heeren in krasse termen de sluiting der kerk. Van de aan de stemhebbende steden gegeven vrijheid van handelen maken burgemeesteren waarlijk een voor dien tijd onpartijdig gebruik. Zij denken er zelfs na de door den Hervormden kerkeraad ingediende bezwaren niet aan den nieuwen Roomsch-Katholieken pastoor de admissie te weigeren, wat zeker in hun macht had gestaan en in den geest van het plakkaat was geweest. Nog diep in de 18de eeuw verboden Gecommitteerde Raden, die in dergelijke gevallen op het platteland hadden te beslissen, een R.-K. kerk op te richten in een dorp, waar nog een O.-K. gevestigd was¹⁾. En ziet, in het voor de Roomsch-Katholieken in meer dan één opzicht ongunstige en gevaarlijke jaar 1730 aarzelen burgemeesteren van Delft niet, hun kastelein te Delfshaven te gelasten „de behulpsaeme hand te bieden” om de Roomsch-Katholieken aldaar de uitoefening van hun godsdienst mogelijk te maken.

1) Zie hiervoor: Knuttel, De toestand der Ned. Katholieken tijdens de Republiek II blz. 164.